

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

03 серпня 2024 року

Київ

№ 96

Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України

Відповідно до статей 6, 7, 15, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 23, 30, 44, 66, 67 Закону України “Про банки і банківську діяльність”, Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України “Про введення воєнного стану в Україні”», з метою сприяння стабільності банківської системи та запобігання кризовим явищам у період воєнного стану Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 25 лютого 2022 року № 23 “Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп” (зі змінами) такі зміни:

1) підпункт 1 пункту 3 після слів “основного капіталу” доповнити цифрою та словом “1 рівня”;

2) пункт 3³ після абзацу першого доповнити чотирма новими абзацами такого змісту:

“Банкам, в яких зберігаються кошти санкційних осіб, у разі здійснення банком-нерезидентом в односторонньому порядку конвертації (обміну) російських рублів на іншу іноземну валюту у випадках, визначених у пункті 18 розділу VII Закону України “Про банки і банківську діяльність”, забезпечити на постійній основі зберігання на кореспондентському рахунку банку коштів в іноземній валюті, отриманій в результаті такої конвертації (обміну), у сумі, не меншій, ніж сума коштів, заблокованих у зв’язку із застосуванням спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) відповідно до Закону про санкції.

Банк визначає еквівалент суми заблокованих коштів у російських рублях у відповідній іноземній валюті, яка зберігається на кореспондентському рахунку банку, за крос-курсом російських рублів до долара США та такої іноземної валюти до долара США.

Банк визначає крос-курс на основі котирування BFIX такої іноземної валюти до долара США та котирування BFIX російських рублів до долара США, розрахованих станом на 15.00 за київським часом попереднього робочого дня та оприлюднених торговельно-інформаційною системою BLOOMBERG (далі – TIC BLOOMBERG).

Під котируванням BFIX для цілей цієї постанови слід уважати значення середньозважених курсових/цінових котирувань BGN (Bloomberg Generic Price) іноземних валют/банківських металів на ринку спот до долара США (або долара США до іноземних валют/банківських металів), які щоденно розраховуються TIC BLOOMBERG.”.

У зв’язку з цим абзац другий уважати абзацом шостим;

3) абзац перший підпункту 1 пункту 4 викласти в такій редакції:

“1) здійснення активних операцій із пов’язаними з банком особами в частині укладання нових кредитних договорів та договорів, наслідком яких є виникнення фінансових зобов’язань банку (зобов’язання з кредитування, гарантії, поручительства, акредитиви, акцепти та авалі, активи до отримання), укладання договорів про внесення змін до договорів щодо:”;

4) підпункт 1 пункту 4¹ викласти в такій редакції:

“1) операції банку з іноземними фінансовими установами, що входять до складу однієї з банком міжнародної банківської групи:

з обміну іноземної валюти у межах 1-ї групи Класифікатора іноземних валют та банківських металів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 1998 року № 34 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 19 квітня 2016 року № 269) (зі змінами) (далі – Класифікатор);

з купівлі/продажу облігацій внутрішніх державних позик України, боргових цінних паперів іноземних емітентів за дотримання вимог, установлених у постанові Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану” (зі змінами) (далі – Постанова № 18) та Положенні про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 5 (зі змінами);”;

5) у пункті 5:

у підпункті 1 слова “обмеження щодо операцій між банком та пов’язаними з інвестором за субординованим боргом особами,” виключити;

у підпункті 2 слова та цифри “постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2022 року № 18 “Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану” (зі змінами)” замінити словом та цифрами “Постанови № 18”.

2. Затвердити Зміни до Правил роботи банків у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану, затверджених постановою Правління Національного банку України від 25 лютого 2022 року № 23 (зі змінами), що додаються.

3. Банки України протягом 365 днів після припинення чи скасування дії воєнного стану зобов'язані здійснити оцінку відповідності:

1) головного ризик-менеджера, головного комплаєнс-менеджера, призначених після набрання чинності цією постановою, вимогам щодо досвіду роботи, визначеним у пункті 39 глави 7, пункті 42 глави 8 розділу I Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 червня 2018 року № 64 (зі змінами);

2) керівника підрозділу внутрішнього аудиту, призначеного після набрання чинності цією постановою, вимогам щодо досвіду роботи, визначеним у пункті 11 розділу II Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 травня 2016 року № 311 (зі змінами), та в разі виявлення невідповідності вжити заходів, спрямованих на призначення на відповідну посаду особи, яка відповідає визначеним вимогам.

4. Департаменту методології регулювання діяльності банків (Оксана Присяженко) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Зміни до Правил роботи банків
у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану

1. Пункт 2¹ викласти в такій редакції:

“2¹. Банки під час застосування вимог підпункту 1 пункту 132¹ розділу XI¹ Положення № 351 протягом періоду дії воєнного стану та 180 календарних днів після його припинення чи скасування мають право визначати розмір кредитного ризику із застосуванням спрощеного підходу за умови, що:

1) загальна сума експозиції під ризиком (EAD) за всіма фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями боржників/контрагентів, що виникли на підставі договору(ів), укладеного(их) до 09 жовтня 2023 року (включно), до якого(их) після 09 жовтня 2023 року не вносилися будь-які зміни, та/або з боржниками/контрагентами, за якими після 09 жовтня 2023 року не укладалися договори, на підставі яких виникали інші активи/зобов'язання, не перевищує розміру, що є більшим із трьох:

0,2% розміру основного капіталу банку, визначеного станом на 24 лютого 2022 року згідно з вимогами Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за № 841/6032 (зі змінами) (далі – Інструкція № 368), або

0,2% розміру основного капіталу банку, визначеного станом на 05 серпня 2024 року згідно з вимогами Інструкції № 368, або

0,2% розміру капіталу 1 рівня банку, визначеного станом на дату оцінки кредитного ризику згідно з вимогами Положення про порядок визначення банками України розміру регулятивного капіталу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2023 року № 196 (зі змінами) (далі – Положення № 196);

2) загальна сума експозиції під ризиком (EAD) за всіма фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями боржників/контрагентів, що виникли на підставі договору(ів), укладеного(их) до 09 жовтня 2023 року (включно), до якого(их) протягом періоду з 09 жовтня 2023 року до 04 серпня 2024 року (включно) були внесені будь-які зміни, та/або з боржниками/контрагентами протягом періоду з 09 жовтня 2023 року до 04 серпня 2024 року (включно) укладалися договори, на підставі яких виникали інші активи/зобов'язання, не перевищує розміру, що є більшим із двох:

0,2% розміру основного капіталу банку, визначеного станом на 05 серпня 2024 року згідно з вимогами Інструкції № 368, або

0,2% розміру капіталу 1 рівня банку, визначеного станом на дату оцінки кредитного ризику згідно з вимогами Положення № 196;

3) загальна сума експозиції під ризиком (EAD) за всіма фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями боржників/контрагентів, що виникли на підставі договору(ів), укладеного(их) до 09 жовтня 2023 року (включно), до якого(их) після 04 серпня 2024 року були внесені будь-які зміни, та/або з такими боржниками/контрагентами після 04 серпня 2024 року укладалися договори, на підставі яких виникали інші активи/зобов'язання, не перевищує 0,2% розміру капіталу 1 рівня банку, визначеного станом на дату оцінки кредитного ризику згідно з вимогами Положення № 196.”.

2. Пункт 2¹⁴ після слів “боржникам”, «проти України»» доповнити відповідно словами та цифрами “за договорами”, “(далі – Закон № 2823-IX)”.

3. Правила після пункту 2¹⁶ доповнити новим пунктом 2¹⁷ такого змісту:

“2¹⁷. Банки протягом періоду дії воєнного стану та 365 календарних днів після його припинення чи скасування мають право не враховувати факт визнання дефолту боржника за кредитом, наданим за договором, на який поширюються положення Закону № 2823-IX, як фактор коригування (пониження) класу цього боржника за іншими активами (за наявності) під час застосування вимог абзацу дванадцятого пункту 22, абзацу першого пункту 27 розділу II Положення № 351.”.

4. Правила після пункту 7² доповнити двома новими пунктами 7³, 7⁴ такого змісту:

“7³. Банки мають право не враховувати вимоги підпункту 4 пункту 428 глави 53 розділу VIII Положення про ліцензування банків під час відкриття відокремлених підрозділів на території:

1) зазначеній у розділі I Переліку, щодо якої в Переліку не визначена дата припинення можливості бойових дій/завершення бойових дій;

2) зазначеній у розділах I, II Переліку, щодо якої в Переліку визначена дата припинення можливості бойових дій/завершення бойових дій/завершення тимчасової окупації, – протягом 180 календарних днів від такої дати.

7⁴. Банки мають право не враховувати вимоги пунктів 445, 448 глави 55 розділу VIII Положення про ліцензування банків щодо території діяльності під

час створення пунктів дистанційного обслуговування та надання своїх послуг у пунктах дистанційного обслуговування на території:

1) зазначеній у розділі I Переліку, щодо якої в Переліку не визначена дата припинення можливості бойових дій/завершення бойових дій;

2) зазначеній у розділах I, II Переліку, щодо якої в Переліку визначена дата припинення можливості бойових дій/завершення бойових дій/завершення тимчасової окупації, – протягом 180 календарних днів від такої дати.”.

5. Правила доповнити двома новими пунктами такого змісту:

“9. Кваліфікаційні вимоги до головного ризик-менеджера та головного комплаєнс-менеджера банку, визначені в пункті 39 глави 7, пункті 42 глави 8 розділу I Положення № 64, протягом періоду дії воєнного стану та 365 днів після його припинення чи скасування застосовуються з урахуванням таких особливостей щодо досвіду роботи:

1) головний ризик-менеджер повинен мати досвід роботи не менше п’яти років у банківському та/або фінансовому секторі у сфері управління ризиками;

2) головний комплаєнс-менеджер повинен мати досвід роботи не менше трьох років у банківському та/або фінансовому секторі, та/або в спеціально уповноваженому органі з питань фінансового моніторингу у сфері контролю за дотриманням норм (комплаєнс) або управління ризиками (включаючи з питань фінансового моніторингу), внутрішнього аудиту, юридичного супроводження діяльності банку.

10. Кваліфікаційні вимоги до керівника підрозділу внутрішнього аудиту банку, визначені в пункті 11 розділу II Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 10 травня 2016 року № 311 (зі змінами), протягом періоду дії воєнного стану та 365 днів після його припинення чи скасування застосовуються з урахуванням такої особливості щодо досвіду роботи: керівник підрозділу внутрішнього аудиту банку повинен мати досвід роботи у сфері аудиту не менше п’яти років, із яких не менше ніж три роки в банківському та/або фінансовому секторі.”.